

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts pasts@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā. Nr. 3.1.-1/12109/L-341

Uz 11.11.2020. Nr. 2-2.44/3085

**Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisijai**
sprk@sprk.gov.lv

Par viedokļa sniegšanu

[1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – PTAC) 2020.gada 11.novembrī saņemta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) vēstule Nr.2-2.44/3085 “*Par viedokļa sniegšanu*” (turpmāk – Vēstule), kurā sniegta informācija par SPRK izsludināto publisko konsultāciju par noteikumiem par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem (turpmāk – Konsultāciju dokuments).

Saskaņā ar Vēstulē minēto viens no Konsultāciju dokumenta izstrādes iemesliem ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2019.gada 5.jūnija Direktīvā (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (turpmāk – Direktīva 2019/944) ietvertu prasību minimuma attiecībā uz rēķiniem un rēķinu informāciju ieviešana. Konsultāciju dokumentā iestrādātas uz rēķiniem un rēķinu informāciju attiecināmās prasības, kas galvenokārt vērstas uz to, lai veicinātu enerģijas lietotāju informētību par to tiesībām, tostarp domstarpību risināšanas un elektroenerģijas tirgotāja maiņas gadījumos, kā arī energoefektivitātes veicināšanu, nodrošinot lietotājiem pārskatāmu informāciju par to patēriņa paradumiem.

Vēstulē PTAC aicināts sniegt savu viedokli par Konsultāciju dokumentu, ar kuru var iepazīties

tīmekļvietnē

(https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/editor/Kosn_dokumenti/Konsult%C4%81ciju%20dokuments_Noteikumi_info_galalietotajiem.pdf).

[2] Sniedzot viedokli par Konsultāciju dokumenta pielikumā pievienotajiem noteikumiem “*Noteikumi par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem*” (turpmāk – Noteikumi), PTAC sniedz tālāk minētos priekšlikumus. Vienlaikus PTAC atzīmē, ka tas nepārzina nianšes, pēc kurām Noteikumos noteiktā informācija ir klasificēta kā būtiska un tāda, kas ir sniedzama pēc galalietotāja pieprasījuma.

1. Saistībā ar izlīdzināto maksājumu metodi (kuras ietvaros galalietotājs veic vienādas maksājuma summas apmaksu katru mēnesi) PTAC ieskatā rēķina informācijā (informatīvajos materiālos) būtu nepieciešams ietvert informāciju/atgādinājumu par nepieciešamību lietotājam sekot līdz elektroenerģijas/dabasgāzes patēriņa izmaiņām un patēriņa palielināšanās gadījumā līgumā noteiktajā kārtībā informēt par to līgumā norādīto tirgotāju un/vai mainīt izlīdzinātā maksājuma summu savā profilā portālā. PTAC prakse atsevišķos gadījumos liecina par to, ka izlīdzinātā maksājuma metodes gadījumā galalietotājam (patērētājam) nav izprotams, ka viņam

pašam ir pienākums pārbaudīt/pārliedzināties par to, vai ikmēneša maksājuma summa atbilst viņa vidējam elektrības patēriņam. Līdz ar to praksē var būt situācijas, kad galalietotājs (patērētājs) laikus neveic attiecīgās patēriņa korekcijas un rezultātā viņam var nākties maksāt starpību lielā apmērā, kaut gan, savlaicīgi rīkojoties, no minētās situācijas būtu iespējams izvairīties (piemēram, samazinot patēriņu un/vai veicot attiecīgas patēriņa korekcijas attiecībā uz ikmēneša rēķinu).

2. Saistībā ar informatīvajos materiālos iekļaujamo informāciju PTAC norāda, ka tā ieskatā informatīvajos materiālos attiecībā uz elektroenerģijas galalietotāju un dabasgāzes galalietotāju būtu nepieciešams ietvert galalietotāja (patērētāja) vēsturiskā patēriņa datus (piemēram, par faktisko patēriņu vismaz iepriekšējos 24 mēnešos vai laikā no līguma noslēgšanas dienas, ja tas ir īsāks par 24 mēnešiem/grafisko salīdzinājumu, skat., Noteikumu 8.1.apakšpunktu), jo saskaņā ar Noteikumu 8.1.apakšpunktu un 7.punktu minētā informācija tiek sniegta pēc galalietotāja pieprasījuma.

Papildus minētajam PTAC uzskata, ka arī informatīvajos materiālos būtu iekļaujama informācija par tirgotāja maiņas iespējām un maiņas sniegtajiem ieguvumiem attiecībā uz elektroenerģijas lietotāju un dabasgāzes lietotāju, paredzot, ka šī informācija ir pieejama bez lietotāja pieprasījuma (skat., Noteikumu 8.4.apakšpunktu).

Ievērojot augstāk norādīto, PTAC ieskatā minētās informācijas pieejamība bez galalietotāja pieprasījuma veicina/var veicināt enerģijas resursu apzinātāku ekonomiju no galalietotāja puses, kā arī veicina/var veicināt galalietotāju analizēt patēriņu un tā izmaksas, izvēloties sev ekonomiski atbilstošāku produktu.

3. PTAC sniedz ierosinājumu SPRK apvērt iespēju izstrādāt rēķina paraugu attiecībā uz elektroenerģijas galalietotāju un dabasgāzes galalietotāju. Papildus tam PTAC vērs uzmanību uz Direktīvas 2019/944 preambulas 48.punkta minēto, ka rēķini par elektroenerģiju ir svarīgs līdzeklis galalietotāju informēšanai, un ka rēķinus vajadzētu padarīt skaidrākus un saprotamākus, kā arī vajadzētu nodrošināt, ka rēķini un rēķinu informācija uzskatāmi ataino ierobežotu daudzumu svarīgas informācijas elementu, kuri patērētājiem nepieciešami, lai regulētu savu enerģijas patēriņu, salīdzinātu piedāvājumus un mainītu piegādātāju.

4. Vienlaikus PTAC arī ierosina SPRK apsvērt iespēju īstenot galalietotājiem (patērētājiem) adresētas informēšanas aktivitātes (piemēram, informatīvus materiālus u.tml.), lai veicinātu galalietotāju (patērētāju) prātību enerģētikas jomā, piemēram, jautājumos kā izprast rēķinus un informatīvajos materiālos sniegto informāciju, kā sekot līdzi patēriņam u.c. PTAC informē, ka tas ir gatavs sadarboties ar SPRK informēšanas aktivitāšu īstenošanā. Papildu jautājumu gadījumā PTAC atbildīgie darbinieki ir gatavi sazināties ar SPRK pārstāvjiem arī ar platformas *Microsoft Teams* starpniecību.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Ar cieņu
Direktore

Baiba Vītoliņa